

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER EN VERKEER

Datum: 14 juni 2017
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 19.05 uur

Aanwezig: de heer D.J. van der Meide (voorzitter, PvdA), de dames I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), M.E. Woldhuis (100% Groningen) *tot B2*, de heren J.H. Luhoff (D66) *tot B3*, T. Rustebiel (D66), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP) *tot B3*, J.P. Loopstra (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), W. Spoelstra (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), J. de Haan (CDA), R.F.M. Lamers (CDA) *tot B3*, R.J. Lammers (Student en Stad), G.J. Kelder (Partij voor de Dieren), B. Dijkhuizen (100% Groningen) *vanaf B2*

Namens de griffie: mevrouw A. Weiland (commissiegriffier) *t.v.v. de heer W. Meijer*

Namens het college: de heren M.T. Gijsbertsen (GroenLinks) *tot B*, J.M. van Keulen (VVD), P.S. de Rook (D66) *bij A en B2*

Insprekers: de dames Dorenbos (op persoonlijke titel), Driessen (namens Hondvriendelijk Groningen), de heren Bolt (op persoonlijke titel), Van den Burg (namens omwonenden Reitemakersrijge), De Vos (namens de Oogvereniging)

Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Roept nogmaals op technische vragen ambtelijk te stellen.

Wethouder De Rook:

- Nodigt raadsleden uit een keer mee te rijden met de personenbussen op waterstof.
- Voert in Selwerd een pilot uit om bewoners zelf maatregelen voor verkeersveiligheid te laten bedenken en uitvoeren, gefaciliteerd door de gemeente en Veilig Verkeer Nederland. De resultaten worden verwacht in het voorjaar van 2018.
- Is bijzonder positief over de eerste resultaten van op de Grote Markt geprojecteerde tijdelijke fietsvakken, waar afgelopen weekend mee is geëxperimenteerd. Gemeente, politie en gebruikers zijn positief en rond de Poelestraat stonden daadwerkelijk minder fietsen.

Wethouder Van Keulen:

- Meldt dat op de Vismarkt drie proefvakken met drie nieuwe gele stenen getest worden op kleur en stroefheid, vooral bij nat weer.
- Zoekt financiële ruimte om gele stenen in de stad te vervangen. Tot die tijd is op sommige plekken een opruwoperatie nodig.
- Hoort dat de verdraagzaamheid tussen fietsers en voetgangers lijkt te zijn toegenomen door de recente aanpassing van de kop van de Folkingestraat. De monitor verschijnt in september.
- Opent binnenkort feestelijk het verkeersplein Ossemarkt. De pilot duurt een halfjaar.

A.2. Vaststelling verslagen van 17, 23 en 24 mei 2017

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Dhr. Koks (SP):

- Mist de studie naar de Eikenlaan op de LTA.

Wethouder De Rook:

- Kan de studie pas op datum zetten als de opzet klaar is en zal bij het volgende LTA-overleg een indicatie geven (op kwartaal).

A.5. Conformstukken**A.5.a. OV-bureau: Ontwerpbegroting 2018, Voorgenomen wijziging dienstregeling bus 2018 en Vastgestelde dienstregeling september 2017 (collegebrief 11 mei 2017)**

Er zijn geen wensen of bedenkingen.

A.5.b. Ontwerp Programma van Eisen, concessie openbaar busvervoer Groningen Drenthe 2020 (collegebrief 18 mei 2017)

Er zijn geen wensen of bedenkingen.

A.5.c. ARCG ontwerpbegroting 2018 (collegebrief 24 mei 2017)

Er zijn geen wensen of bedenkingen.

A.6. Ingekomen stukken

Er zijn geen vragen, opmerkingen of agenderingen.

A.7. Rondvraag**Mw. Woldhuis (100% Groningen):**

- Wijst erop dat honderden boetes voor het aanlijnverbod ongegrond zijn verklaard.
- Constateert dat veel mensen geen bezwaar maakten, omdat de wethouder zei dat het wel goed zou komen. Dat is nu niet het geval.
- Vindt het de morele plicht met de 32.000 euro aan boetes iets terug te doen voor hondenbezitters.

Wethouder Van Keulen:

- Heeft gezegd de uitkomst van de rechtszaak af te wachten en herkent zich niet in de woorden.
- Licht toe dat degenen die in beroep zijn gegaan, de boete terugkrijgen. De boetes waartegen hondenbezitters niet in verzet gingen blijven in stand en zijn onherroepelijk geworden, zoals dat gaat bij boetes en vergunningen.
- Vult aan dat het CJIB int. Niet alle beboeten kunnen makkelijk achterhaald worden.
- Betreurt hoe het gelopen is, maar voelt geen morele plicht omdat mensen wel in overtreding waren van het aanlijnverbod. In het beleid stond het niet goed omschreven, inmiddels wel. De discussie ging niet over het aangelijnd zijn, maar over of klachten voorwaarde zijn voor boetes.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vraagt mede namens het CDA aandacht voor de reistijd naar de Randstad met het openbaar vervoer.
- Diende in 2015 een motie in om te reageren op een SER-rapport en de Zuiderzeelijn te agenderen.
- Vraagt of de bestuurlijke reactie op het rapport succes heeft gehad en hoe een snelle treinverbinding weer op de agenda komt.

Wethouder De Rook:

- Hamert in contacten met Den Haag continu op snelle reistijden naar de Randstad en Noord-Duitsland, het instrument is van secundair belang.
- Kan zich voorstellen dat er inmiddels andere opties zijn met hetzelfde resultaat als de Zuiderzeelijn.
- Spreekt in Noord-Nederlands verband met nieuwe kamerfracties over het fors terugbrengen van de reistijd naar de Randstad (half uur). Hopelijk landt dat in concrete projecten.
- Probeert de werkwijze op het ministerie bij te sturen door niet alleen te kijken naar capaciteitsknelpunten, maar ook waar infrastructuur groei op gang kan brengen. Investeren in knelpunten levert soms nog meer verkeersdruk op, terwijl in Groningen kansen liggen.

Dhr. Koks (SP):

- Deed ambtelijk navraag en hoorde dat het project Aardwarmte opnieuw vertraging oploopt. Eerder was de eerste boring negen maanden uitgesteld naar het laatste kwartaal 2017, nu wordt het eerste kwartaal 2018. Hoe lang gaat het duren? Wat zijn de oorzaken en gevolgen?

Wethouder Gijsbertsen:

- Meldde na de brief van november 2016 wel dat de financiering extra vertraging opliep, maar stuurde

- nog geen nieuwe planning. Vorige week is die besproken, de eerste boring is in januari 2018.
- Vult aan dat de risico's op vertraging afnemen naarmate de voorbereidingen vorderen. De investeringen zijn ook uitgesteld en het lijkt er niet op dat het tot (financiële) problemen leidt.
- Meldt dat in juli de aanleg van het Warmtenet zal starten.
- Biedt aan Warmtestad uit te nodigen om de stand van zaken en resterende risico's te bespreken.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Beantwoording vragen ex artikel 41 RvO van 100% Groningen over hondenbelasting (collegebrief 10 mei 2017)

De voorzitter:

- Verzoekt de pas binnengekomen brief van Partij voor de Dieren niet te betrekken, behandeling van het initiatiefvoorstel volgt na de zomer.

Mw. Driessen (inspreker namens Hondvriendelijk Groningen):

- Stelt dat Groningen achterloopt bij de landelijke trend om hondenbelasting af te schaffen of te verlagen. Een hond kost € 117,60, twee € 292,20 en drie maar liefst € 527,40.
- Merkt op dat het doel van de middeleeuwse belasting achterhaald is, namelijk om hondsdoelheid en zwerfhonden tegen te gaan en hondenkarren te belasten.
- Vindt het onrechtvaardig dat het geld naar algemene middelen vloeit. Uit een enquête blijkt dat hondenbezitters hierdoor minder geneigd zijn op te ruimen.
- Zag in Leeuwarden dat het anders kan. De hondenbelasting is daar lager en een doelbelasting. Er zijn maar liefst 180 gewone en 180 rioolbakken.
- Roept op de hondenbelasting af te schaffen of om te zetten in een lagere doelbelasting.

Dhr. Bolt (inspreker op persoonlijke titel):

- Is al zeventien jaar hartstochtelijk hondenbezitter.
- Ziet veel verschillen tussen baasjes, ook in het verantwoordelijkheidsgevoel ten opzichte van de hond in relatie tot de omgeving.
- Herinnert aan de verslechtering van de situatie in 2011, toen naast de torenhoge hondenbelasting een te restrictief hondenbeleid werd ingevoerd.
- Ziet dat het beleid tekortschiet: klachten nemen toe en boetes nemen af. De kas wordt wel gespekt.
- Roept op de hondenbelasting af te schaffen of om te zetten in een doelbelasting.
- Pleit ervoor net als in Leeuwarden baasjes meer te stimuleren op te ruimen en aan te lijnen. Dit vermindert conflicten.
- Raadt aan de jaarlijkse dag te bezoeken van specialisten in hondenbeleid.
- Pleit voor een opruimplicht voor katten.

Mw. Dorenbos (inspreker op persoonlijke titel):

- Vindt het in strijd met artikel 1 van de Grondwet dat het geen bestemmingsbelasting betreft.
- Stelt dat de groepen wandelaars en hondenbezitters overlappen en te weinig bediend worden in Groningen in besluitvorming en routes. Zo bewegen is goedkoop, gezond en milieuvriendelijk.
- Ziet hondenbelasting als een belasting op wandelen.
- Noemt de hoogte van de hondenbelasting in Groningen absurd.
- Rekent voor dat een vrouw met drie kleine chihuahua's evenveel moet betalen als zes Stadjes met een parkeervergunning. Dat is niet proportioneel.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Krijgt sinds haar aantreden steeds het gevoel dat hondenbelasting onrechtvaardig en veel te hoog is.
- Kan niet uitleggen dat alleen hondenbezitters specifiek als doelgroep uitgelicht worden door de wet en dat deze middeleeuwse belasting in stand blijft.
- Vindt dat hondenbelasting opnieuw tegen het licht moet worden gehouden.
- Kan zich wel vinden in het tegengaan van overlast door honden, maar dat zou middels een doelbelasting moeten en niet via deze veel te hoge algemene belasting.
- Daagt andere fracties uit om te verklaren waarom een doelgroep veel meer bij moet dragen aan de algemene middelen.
- Wil eerst de politieke wil uitgesproken hebben en dan middelen vinden. Het betreft nog niet 1% van

de begroting.

- Vindt het een geschikt moment met de herindeling in zicht. Hondenbezitters in Ten Boer maken zich nu al zorgen over 2019.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Wijst op de toeristenbelasting, die ook naar de algemene middelen vloeit en geldt voor de doelgroep bezoekers van de stad, zakelijk dan wel recreatief.
- Vindt het rechtvaardig toeristenbelasting en hondenbelasting te heffen, omdat het is toegestaan in artikelen 224 en 226 van de Gemeentewet.
- Wijst op het Groningse hondenbeleid om afvalcontainers te plaatsen en losloopegebieden aan te leggen en te onderhouden.
- Raadt 100% Groningen aan landelijk te lobbyen voor het afschaffen van belastingen.
- Is benieuwd welke belastingen 100% Groningen wil verhogen of welke bezuinigingen de fractie door wil voeren om het ontstane gat op te vangen.
- Vindt het een makkelijke en ongenueanceerde manier om in het gevlj te komen bij hondenbezitters.

Dhr. De Haan (CDA):

- Wil best nadenken over de hoogte van de hondenbelasting in relatie tot het hondenbeleid.
- Wil niet bezuinigen op maatregelen om overlast door honden terug te dringen, op onderhoud van straten of op openbare orde en veiligheid.
- Mist bij 100% Groningen een dekkingsvoorstel, zoals Partij voor de Dieren wel levert.

Dhr. Blom (VVD):

- Komt er niet achter wat 100% Groningen precies wil, omdat een dekkingsvoorstel ontbreekt.
- Volgt het college dat het beter is hondenbelasting te heroverwegen bij de herindeling en om de landelijke discussie over kleine belastingen af te wachten.
- Stelt dat 100% Groningen niet thuis is in de hondenwereld met haar pleidooi voor gedragscursussen. Veel baasjes houden zich keurig aan de regels en hebben hun hond prima onder controle.
- Is voor belastingverlaging waar dat kan, maar begrijpt dat sommige algemene belastingen blijven.

Dhr. Luhoff (D66):

- Stelt dat er meer belastingen zijn waar de betalers niet direct zelf profijt van hebben.
- Noemt als rechtvaardiging dat honden schaarse ruimte innemen. Daarom ligt hondenbelasting in een stad meer voor de hand, net als het heffen van parkeertarieven.
- Wijst op de maatschappelijke kosten door natuur- en milieuschade.
- Ziet als bijkomend voordeel dat mensen bewuster kiezen voor de aanschaf van een hond.
- Gaat graag het gesprek aan over de gemeentelijke belastingen zodra duidelijk is met wie de gemeente gaat herindelen. Ook deze raad zal bepaalde keuzes moeten maken.
- Vindt het slim van het college de landelijke discussie over kleine belastingen af te wachten. Het kan zijn dat landelijk afschaffen van hondenbelasting leidt tot financiële compensatie.

Dhr. De Greef (SP):

- Vindt de verhouding scheef tussen de inkomsten (850.000 euro), inningskosten (250.000 euro) en de uitgaven aan hondenbeleid (100.000 euro).
- Noemt het een vreemde reden alleen belasting te heffen vanwege het feit dat iemand een hond heeft.
- Vond afschaffing een aantal jaar geleden niet opportuun vanwege de beperkte financiële ruimte. Het zou dan ten koste zijn gegaan van sociale voorzieningen.
- Roept het college op nu er meer financiële ruimte is te komen met meerdere alternatieve dekkingen voor de begroting van 2018 om de 500.000 euro die afschaffen kost, op te vangen.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Vindt het logisch hondenbelasting tegen het licht te houden bij de herindeling en om de landelijke discussie af te wachten.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Pleit met de Partij voor de Dieren al jaren voor afschaffing of verlaging en het plaatsen van extra voorzieningen voor honden. Meerdere moties kregen wisselend steun, maar geen meerderheden.
- Wijst op de toezegging van wethouder Schroor ernaar te kijken bij de herindeling.
- Vindt dat 100% Groningen naar de bekende weg vraagt. Het is een herhaling van zetten.
- Dient met Partij voor de Dieren een initiatiefvoorstel met dekking in.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Sluit aan bij de PvdA dat het is toegestaan deze belasting te heffen.
- Vindt dat er dekking moet zijn voor eventuele afschaffing. Het slaat een behoorlijk gat.
- Steunt de lijn te wachten op de landelijke discussie en de herindeling.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Vindt dat hondenbelasting een doelbelasting moet zijn en steunde meerdere moties.
- Ziet dat het lastig is welke kosten van honden precies doorberekend worden.
- Volgt de argumenten van het college de landelijke discussie en herindeling af te wachten. Wijziging kost geld en het is verstandiger dat te doen voor langere tijd.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Is het in grote lijnen wel eens met het betoog en de strekking van de vragen van 100% Groningen.
- Is al sinds de intrede in de raad in 2010 erg kritisch op de hondenbelasting.
- Probeerde met de Stadspartij meermaals vergeefs wat aan de hondenbelasting te doen.
- Vindt het weinig zinvol ongeveer dezelfde vragen opnieuw te stellen en vroeg 100% Groningen mee te denken over het initiatiefvoorstel. Het is vreemd dat de fractie dat niet af heeft willen wachten.
- Noemt de benadering van 100% Groningen populistisch. De indruk is gewekt dat de raad vandaag zou beslissen over het voortbestaan over hondenbelasting, terwijl alleen vragen zijn gesteld, de politieke verhoudingen bekend zijn en de fractie niet meewerkt aan het initiatiefvoorstel.

Wethouder Van Keulen:

- Ziet het debat zich cyclisch herhalen langs dezelfde lijnen.
- Noemt als voorbeelden van algemene belastingen voor bepaalde doelgroepen de motorrijtuigenbelasting en de ozb.
- Wijst erop dat de Hoge Raad in 2013 uitsprak dat het onderscheiden van hondenbezitters gerechtvaardigd is vanwege de kosten die gemeenten maken voor het opruimen.
- Antwoordt dat het bestuursakkoord over de herindeling een onderzoek naar belastingen bevat. Definitieve besluitvorming vindt plaats in de nieuwe raad na herindeling.
- Acht de discussie daarom nu weinig zinvol, ook vanwege het landelijke debat over het lokale belastinggebied.
- Zal het initiatiefvoorstel van Partij voor de Dieren en Stadspartij op zijn merites beoordelen.
- Vindt het niet nodig een aantal alternatieve dekkingen aan te dragen, maar zal dat doen wanneer de raad daartoe opdracht geeft.

De collegebrief wordt op verzoek van 100% Groningen en SP als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 28 juni 2017.

B.2. Bestemmingsplan Binnenstad: Inrichtingsplan Astraat, Brugstraat en Munnekeholm (raadsvoorstel 24 mei 2017)

Dhr. De Vos (inspreker namens de Oogvereniging):

- Wijst op het grote belang voor blinden en slechtzienden om langs de gevels te kunnen lopen en zo de ingang van horeca en winkels te vinden. Een terras aan de gevel belemmert dat.
- Roept op niet te kiezen voor shared space, waarvoor oogcontact essentieel is.
- Is bezorgd dat ruimtes voor lopen, fietsen en rijden niet duidelijk afgescheiden zullen worden.

Dhr. Van den Burg (inspreker namens omwonenden Reitemakersrijge):

- Vindt het een prachtige doelstelling bussen te weren. Er blijven voetgangers, fietsers, bestemmingsverkeer en vrachtverkeer. De straatjes zijn krap.
- Stelt dat geen rekening is gehouden met ontwikkelingen in het gebied die gevolg hebben voor de verkeersdruk, zoals ontwikkeling van het voormalig KPN-gebouw met appartementen en horeca met tot wel duizend bezoekers.
- Vraagt waar de fietsen moeten blijven. De buurt is er nu al van vergeven.
- Roept op een goed verkeersplan te maken afgestemd op de ontwikkelingen.

Dhr. Koks (SP):

- Is voor het weren van bussen, de afwisseling van verblijfsgebieden en verbindingen daartussen, de alternatieve fietsroutes, de extra stallingen, eenrichtingsverkeer en afsluiting van Hoge der Aa.
- Wil de openstaande keus voor inrichting van de straat niet overlaten aan het college.

- Somt de verkeersaantallen op: 12.000 voetgangers, 15.000 fietsers en 1000 motorvoertuigen.
- Wijst erop dat 10% van de voetgangers minder stevig in de schoenen staat. Lukt het voldoende fietsers om te leiden en de maximumsnelheid af te dwingen? Wanneer de straten niet veilig voelen, dan belemmert dat de looproutes en binnenstadbezoek.
- Kan alleen instemmen wanneer de gevels vrij blijven en er geen stoepen komen op het hele tracé (eenduidig). De vrije ruimte van 2,5 m biedt comfort voor voetgangers en capaciteit voor extra groei.
- Vreest een nog zwaarder beroep op handhaving om terras- en winkeluitstallingen beperkt te houden. Handhavers hebben het al druk met fietsparkeren en snelheden.
- Roept op duidelijk te markeren waar voetgangers, fietsers en motorvoertuigen thuishoren.
- Vraagt of met blinden en slechtzienden overleg is geweest over speciale stroken in de bestrating.
- Is benieuwd of het college gerust is dat het voorstel past bij alle mogelijke varianten gezien de aanbevelingen van het onderzoeksbureau.
- Vraagt waarom het college de extra 560.000 euro voor fietsroutes niet dekt uit het totale budget voor de binnenstad van 22,5 miljoen euro om aan het eind te kijken of er knelpunten ontstaan.

Dhr. Lamers (CDA):

- Vindt het plan er goed uitzien. Het is een testcase voor de rest van de binnenstad.
- Roept op de mindervalide burger als uitgangspunt te nemen bij stedelijke ontwikkeling, omdat valide burgers zich makkelijk aan kunnen passen.
- Pleit voor overleg met belangengroepen om een duidelijk beeld te krijgen van de behoeften. Dit moet het vertrekpunt zijn voor de uitvoering in plaats van aanpassingen achteraf.
- Ziet graag dat monitoring gegevens oplevert die ook in andere stedelijke gebieden toepasbaar zijn.
- Mist prominente aandacht voor handhaving. In de beginfase moet gewenning optreden, stevige communicatie en handhaving zijn voorwaarden voor succes.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Is over het algemeen enthousiast over de plannen en het weren van bussen.
- Wil vooraf goed weten waar de raad aan toe is, ook financieel. Het is niet altijd duidelijk wat er wel en niet onder valt. Fietsparkeren volgt in separate nota's. Soms staat het omfloerst geformuleerd.
- Stelt dat het pas werkt wanneer er ook geen fietsen meer staan. Stalling en handhaving zijn nodig.
- Ziet veel overtredingen van de levertijden tot 13.00 uur.
- Is benieuwd of het lukt fietsers om te leiden. Deze route naar de binnenstad is erg logisch.
- Vraagt zich af hoe de maximumsnelheid voor fietsers in de praktijk gaat functioneren.
- Vindt de hybride inrichting nog onduidelijk omschreven en vindt het lastig nu definitief te kiezen, ook gezien de bezwaren van de inspreker wat betreft vrije gevel.
- Acht het nodig de stofkam te halen door ontheffingen voor bevoorradingsverkeer.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is voor de herinrichting en het verdwijnen van bussen.
- Ziet onvoldoende terug dat de herinrichting zo optimaal mogelijk is voor mensen met een beperking, die al minder toegang krijgen tot de binnenstad door het verdwijnen van bussen.
- Wijst op de toenemende parkeerdruk door driehonderd appartementen en oppert na te denken over stallingen aan de zuidzijde van het Akerkhof of ondergronds.
- Mist ook financiële onderbouwing en roept op dieper in te gaan op het fietsvraagstuk.
- Vindt de Groningse variant wel mooi, maar het mag niet ten koste gaan van zwakkere verkeersdeelnemers.
- Vraagt waarop het college de verwachte afname van 48% fietsers baseert. Lukt het wel fietsers naar andere routes te krijgen dan via de Folkingestraat?
- Had meer aandacht verwacht voor de toegankelijke binnenstad, ook gezien de discussie vorige week.
- Krijgt graag een overzicht welke keuzes en sturing nu precies nog mogelijk zijn.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Ziet verbeteringen in het verblijfsklimaat voor voetgangers, maar blijft de binnenstad nog bereikbaar voor fietsers? Het is een belangrijke route vanuit het westen.
- Vraagt zich af hoe het college fietsers richting binnenstad op piekmomenten gaat weren, maar vertrouwt erop dat de knelpunten van de Hoge der Aa (keien, aansluiting Noorderhaven) zorgvuldig worden aangepakt en dat de binnenstad toch goed bereikbaar blijft voor fietsers.

- Leest dat fietsparkeren in overleg met bewoners en ondernemers wordt ingevuld, maar pleit er nadrukkelijk voor bewoners hun fiets dicht bij huis op straat te laten stallen.
- Hoopt dat de gemeente jongeren goed meeneemt in het participatieproces. Studentenverenigingen, de USVA en de sportvoorziening in de buurt zijn voor de hand liggende gesprekspartners.

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Complimenteert iedereen die aan het stuk heeft meegewerkt. Er is heel goed nagedacht over alle aspecten en risico's. Niet alles zal ideaal worden, maar misschien wel 90%.
- Vertrouwt erop dat toegankelijkheid voor iedereen geborgd is, ook voor anders mobilen.
- Roept op de formulering 8-80 jaar niet meer toe te passen, het gemeentebestuur moet gericht zijn op de doelgroep 0-120 jaar in een gezonde, toegankelijke en prettige stad.
- Begrijpt dat de Brugstraat niet breder wordt, het blijft wikkelen en wegen om alle verkeer in goede banen te leiden. Niets doen is geen optie.
- Pleit ervoor cultuurhistorie een belangrijke plaats te geven. Het projecteren van de sfeer van Europapark op de Akerk is ahistorisch gezien de Fransachtige tuin.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Vindt de verbeeldingen er indrukwekkend uitzien met veel bomen.
- Is blij dat het verschuiven van de bussen veel extra openbare ruimte oplevert.
- Verzoekt het college te reageren op de eerste inspreker. Toegankelijkheid moet uitgangspunt zijn.
- Neigt naar 1,5 m vrije ruimte, maar laat zich mogelijk overtuigen van het collegevoorstel.
- Wijst erop dat het openlaten van vrijgekomen ruimte ook enorme kwaliteit toevoegt.
- Vindt de oplossing voor alternatieve fietsroutes fraai en ziet verbeteringen in de befietsbaarheid van de Hoge en Lage der Aa. Het gaat erom hoe het in de praktijk zal werken.
- Steunt het vervangen van parkeerplekken ten gunste van fietsparkeren in zijstraten. Fietsen worden vaak genoemd als probleem, maar zijn in de stad juist ook een oplossing voor mobiliteit en ruimte.
- Sluit aan bij de vragen over financiën. Blijft er aan het eind een stuk niet-gefinancierd binnenstad over? Of is er straks geen geld voor juist die maatregelen die de binnenstad verfraaien?
- Vraagt hoe vast de leidraad staat. Zijn het gedachten of is het een besluit dat veel bepaalt over de rest van de binnenstad? De raad zou wat moeten kunnen zeggen over het definitief ontwerp.
- Heeft ook graag oog voor de cultuurhistorie bij de herinrichtingen en weegt dit mee.

Dhr. Spoelstra (VVD):

- Is tevreden dat er nadrukkelijk oog is voor mindervaliden en voor de onderlinge belangen van voetgangers, fietsers en ondernemers.
- Roept op ondernemers de ruimte te geven beleving en daarmee leefbaarheid te creëren.
- Is blij dat de hulpdiensten achter de plannen staan.
- Pleit voor goede handhaving van venstertijden en fietsparkeren om de binnenstad veilig en bereikbaar te houden.

Dhr. Rustebiel (D66):

- Verwacht van het bussen weren en de herinrichting een soortgelijke impact als die van het verkeerscirculatieplan. Het wordt de mooiste entree van de binnenstad.
- Hoort dat met dezelfde hoeveelheid groen een veel groener straatbeeld te creëren valt.
- Ziet dat er veel moet gebeuren om de obstakelrijke alternatieve route door fietsers te laten gebruiken.
- Ziet stoepen met een flexibele invulling zitten en wil het experiment wel aangaan.
- Concludeert dat de plannen vooral verbeteringen bevatten en wil graag aan de slag.
- Vindt het een mooie oplossing fietsparkeerplekken te realiseren op autoparkeerplaatsen.
- Roept op ruimte open te laten opdat Stadgers zelf bezit kunnen nemen van de ruimte. Het succes van de VVV-trappen bewijst dat er grote behoefte is aan lege ruimte waar mensen even kunnen zitten. Het maakt de stad leefbaar.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Was altijd al enthousiast op wat details na, al genoemd door GroenLinks en ChristenUnie.
- Is heel benieuwd hoe de hybride inrichting er precies uit gaat zien.
- Ziet het belang van goede en efficiënte fietsparkeerplekken.
- Hoopt dat het college leert van de conflicten in de Folkingestraat tussen voetgangers en fietsen.
- Is blij dat groen vooruit lijkt te gaan en is benieuwd naar het antwoord richting D66.

- Juicht toe dat de binnenstad vriendelijker wordt voor voetgangers en fietsen.

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Ziet dat dit gebied al jaren een bottleneck is. Dit is een enorme opwaardering en verbetering.
- Vraagt zich wel af of de uitgetekende plannen in de praktijk gaan werken. Nemen fietsers de andere routes? Voelen ouderen en anders mobiele zich veilig? Wordt stallingschaos ingedamd?
- Vreest dat fietsparkeren in zijstraten minder effectief is, omdat fietsers zo dicht mogelijk bij hun bestemming zullen parkeren. Handhaving is nodig. Hoe is de aanpak?
- Leest dat de buurtvereniging zich niet serieus genomen voelt. Hoe ziet het college deze dissonant?
- Heeft ook niet helder wat de status van het stuk is in het verdere proces.

Wethouder Van Keulen:

- Dankt voor de complimenten. Er is goed een veel over nagedacht met grote participatie.
- Betreurt daarom de reactie van de buurtvereniging, die gebaseerd bleek te zijn op de reactie van een bewoner waarmee alsnog op korte termijn contact wordt opgenomen.
- Antwoordt dat ook overlegd is met belangengroepen. Dat leidt niet altijd tot overeenstemming.
- Laat de komende twee weken op Westpoort proefinrichtingen opstellen, opdat de toegankelijkheid, de veiligheid en het comfort voor mindervaliden en slechtzienden getest kan worden. Commissieleden zijn van harte welkom om te komen kijken.
- Wijst erop dat het verbeteren van het verblijfsklimaat en de toegankelijkheid juist de aanleiding en het uitgangspunt zijn voor de plannen.
- Legt uit dat veel aparte projecten nadere uitwerking en financiële onderbouwing zullen bevatten, bijvoorbeeld wat betreft de Akerk. Dit voorstel maakt ook deel uit van de binnenstadsvisie.
- Zal proberen waar mogelijk onduidelijkheden weg te nemen. Het is zeker niet de bedoeling geweest omfloerst te formuleren.
- Zal de suggestie van de PvdA over cultuurhistorie meenemen bij het project Akerk.
- Zal de twee andere deelprojecten onder de binnenstadsvisie weer voorleggen, inclusief kredieten.
- Antwoordt dat alternatief vervoer ook een apart voorstel krijgt.
- Probeert monitoring zo breed mogelijk inzetbaar en toepasbaar te maken om lessen te trekken. Zo zijn de lessen van de Folklingestraat meegenomen in deze plannen.
- Legt uit dat de hybride inrichting vraagt van verschillende verkeersdeelnemers hun gedrag aan te passen en beter met elkaar om te gaan. Er komt meer ruimte voor voetgangers.
- Zal de eerste maanden na de herinrichting zeker aandacht hebben voor de gewenningsperiode.
- Gaat kijken naar flexibele en meer gerichte handhaving.
- Zal de stofkam halen door de ontheffingen voor venstertijden.
- Legt uit dat het voorstel de basis omvat en niet de precieze detaillering.
- Kan niet garanderen dat alles goed werkt, maar presenteert het beste wat bedacht kon worden met hulp van betrokkenen en deskundigen.
- Heeft er vertrouwen in dat het een heel stevige verbetering is voor de binnenstad wat betreft toegankelijkheid, beleving en verblijfsklimaat.
- Neemt de aanbevelingen van het onderzoeksbureau grotendeels over.
- Vraagt zich af of het verstandig en nodig is vrije gevels te verplichten en wil kijken of de voorgestelde Groningse stoepvariant oftewel riepse gaat werken.
- Denkt dat het groen echt verbetert doordat er bomen bijkomen en doordat ze beter wortelen.
- Zegt toe de uitvoering niet te starten voordat een debat heeft plaatsgevonden over het definitieve ontwerp, dat formeel ook de vorm zal hebben van een collegebrief.
- Vindt het de juiste manier van werken binnen het totaalbudget van de binnenstadsvisie te blijven werken op een transparante manier conform de gemaakte afspraken.
- Sprak nadrukkelijk met Albertus Magnus en studenten van Minerva en blijft dat doen.

Wethouder De Rook:

- Vindt het winst dat geen fractie nog pleit voor het behouden van de bussen in de binnenstad. Kritische vragen richten zich er eerder op of het voorstel wel ver genoeg gaat.
- Wijst op het uitgangspunt dat iedereen welkom is, maar wel in de volgorde voetganger, fietser, openbaar vervoer, auto. Het verkeerscirculatieplan pakte de auto aan, dit plan de bus.
- Ziet als volgende stap het nadenken over de wenselijkheid van fietsverkeer op bepaalde plekken

- tijdens piekmomenten. Het college maakt onderscheid tussen doorgaand en bestemmingsverkeer.
- Deed ervaring en vertrouwen op met de slimme route naar Zernike. Alternatieve routes werken wanneer het fietsers meer comfort en snelheid oplevert.
  - Stelt gerust dat de binnenstad hiermee niet af is voor de komende decennia, het is een voortdurend proces om te kijken hoe het gaat en of maatregelen nodig zijn. Handhaving kan meer, het is mede aan de raad daar (financiële) keuzes in te maken.
  - Vindt dat het voorstel politiek-bestuurlijke manoeuvreerruimte biedt om oplossingen te vinden.
  - Ziet mogelijkheden in het projecteren van tijdelijke fietsstallingsplekken zoals op de Grote Markt.
  - Wil strenger gaan handhaven op het moment dat de capaciteit voldoet en fietsers ook daadwerkelijk voldoende alternatieven hebben.
  - Zoekt naar een evenwicht door bewoners van bijvoorbeeld de smalle Folkingestraat hun fiets te laten stallen in zijstraten opdat het winkelend publiek niet gehinderd wordt.
  - Geeft de openbare ruimte optimaal vorm om gewenst gedrag wat betreft stallen en snelheid te stimuleren.
  - Komt met een uitgewerkt voorstel over fietsparkeren, dat naadloos in dit voorstel zal passen.
  - Ziet niet hoe het voorstel wat betreft fietsparkeren beter had gekund, ook al zijn de zorgen terecht.
  - Stuurt volgende week een stuk over de samenhang tussen het ontwerp, de alternatieve routes en de slimme route West.

Het raadsvoorstel wordt op verzoek van ChristenUnie en SP als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 28 juni 2017.

B.3. Projectplan Stadspark draagt bij aan een klimaatbestendige stad en Boom Effect Analyse (BEA) (collegebrief 24 mei 2017)

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Vraagt waarom bomen niet in de buurt herplant worden, daar zijn mogelijkheden voor. Normaal is sprake van een-op-een-compensatie. Ruim compenseren is beter.
- Leest dat het park aantrekkelijker zou worden, maar geldt dat voor de mens of voor flora en fauna?
- Wil weten waarom het college voorbijgaat aan de functie van oude bomen en de achteruitgang van de bomenstand in Groningen.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Ziet dat het goed is voor de ecologie, maar betreurt dat slechts 9 van de 55 bomen herplant worden.
- Wijst erop dat de bomen niet alleen ecologische waarde hebben, maar ook van belang zijn voor de gezondheid, klimaatadaptatie en tegen urban heating.
- Begrijpt niet dat de gemeente anderen vraagt te compenseren en het zelf niet doet.
- Snappt dat compensatie in het plangebied lastig is, maar het kan ook daarbuiten, zeker voor de bomen die moeten sneuvelen voor duikers en het ontspanpad.

Dhr. Rustebiel (D66):

- Wijst op de motie uit april over klimaat. Bomen helpen tegen wateroverlast. Wat doet het college met de 82.000 l water die de 55 bomen opvangen?
- Pleit voor compensatie buiten het plangebied van de zeventien bomen die moeten sneuvelen vanwege infrastructuur.

Dhr. De Greef (SP):

- Steunt het plan, waardoor meer verschillende plantensoorten in stand kunnen blijven.
- Sluit aan bij de vragen over compensatie van GroenLinks en D66.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Is enthousiast over het Stadspark en zijn vele gebruikers, doelgroepen en mogelijkheden.
- Steunt de voorstellen wat betreft waterhuishouding.
- Vraagt wie bepaald heeft dat het beter is de 55 bomen niet te herplanten. Niet de raad in elk geval en het is ook niet nodig vanwege waterhuishouding of riolering.
- Wil dat het college een visie op het Stadspark ontwikkelt in gesprek met de stad en de raad.

Dhr. Spoelstra (VVD):

- Is tevreden dat het plan ten goede komt aan onderhoud, waterhuishouding, waterkwaliteit en biodiversiteit. Daarnaast wordt het een mooiere verblijfsplek.

Dhr. De Haan (CDA):

- Sluit aan bij de bijdrage van de VVD.

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Concludeert dat alle bomen gelijk zijn, maar sommige wat minder gelijk dan andere.
- Kan volgen bomen niet te herplanten als dat beter is voor de ecologie, maar niet wanneer ze moeten wijken voor beton. Die bomen moeten echt gecompenseerd worden.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Pleit voor compensatie van de bomen, al is het op Westpoort.
- Vindt het voorstel verder goed doordacht en met veel mensen besproken.
- Sluit aan bij de oproep van de PvdA een visie te ontwikkelen op het Stadspark.
- Merkt op dat soms te hard wordt gereden en dat het gebruikt wordt als openbare parkeerplaats.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Sluit aan bij de opmerkingen over groencompensatie. Het is best mogelijk elders te compenseren.
- Steunt het pleidooi van PvdA een visie te ontwikkelen. De historie moet behouden blijven.

Wethouder Van Keulen:

- Legt uit dat de groencompensatieregeling beoogt dat wanneer groen ‘verrood’ wordt voor een bouwproject, dat dan gecompenseerd moet worden binnen het plangebied of elders. Zo niet, dan moet er betaald worden.
- Maakt duidelijk dat hier juist sprake is van vergroening. De ecologie en klimaatadaptiviteit worden verbeterd. Het is toch niet het doel van de raad om de ecologie te verslechteren door herplant.
- Zegt toe voor de raadsvergadering uit te zoeken of en hoe compensatie elders in de stad in te vullen voor de negentien bomen die moeten wijken voor duikers.
- Is bezorgd dat de ecologie van de stad erop achteruitgaat wanneer altijd gecompenseerd moet worden, ook als kap de ecologie ten goede komt. Het risico is dat ecologische projecten financieel onhaalbaar zullen zijn.
- Wijst op het project Hunzezone, waar kap van de minder waardevolle populieren leidt tot meer openheid en meer ecologische waarden.
- Antwoordt dat het niet herplanten bepaald is door het college, samen met stadsontwikkeling en ecologen.
- Lijkt het nuttig het debat aan te gaan over een visie op het Stadspark. Dit najaar komt er misschien een concrete aanleiding voor.
- Zal goed laten uitzoeken in hoeverre de interpretatie van de groencompensatieregeling van het college verschilt van die van de raad om te voorkomen dat deze discussie zich blijft herhalen. Hiervoor is wat meer tijd nodig dan voor de volgende raadsvergadering.

De collegebrief krijgt een aanvulling over compensatie van negentien bomen en wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 28 juni 2017 (na afloop van de vergadering heeft de voorzitter dit gewijzigd in: ‘vooralsnog als 1-minuutinterventie’).

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 19.05 uur.